

چکیده

به منظور ارزیابی تاثیر کشت و مدیریت بقایای گیاهان پوششی چاودار (*Secale cereale* L.) و شبدر برسيم (*Trifolium alexandrinum* L.) بر خصوصیات علف‌های هرز، عملکرد و اجزای عملکرد دو رقم لوبیا قرمز (*Phaseolus vulgaris* L.) رونده و ایستاده، آزمایشی به صورت فاکتوریل با سه عامل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در سه تکرار در سال ۱۳۹۳ در مزرعه‌ی تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد، انجام شد. عوامل مورد بررسی شامل: ۱- نوع گیاه پوششی در سه سطح شامل گیاه پوششی چاودار، گیاه پوششی شبدر برسيم و مخلوط گیاهان پوششی شبدر برسيم و چاودار به نسبت ۵۰:۵۰، ۲- مدیریت گیاه پوششی در دو سطح شامل حذف بقایا و حفظ بقایا قبل از کاشت و ۳- رقم لوبیای قرمز درخشان با تیپ رشدی ایستاده و رقم گلی با تیپ رشدی رونده لوبیا و شاهد بود. علاوه بر ۱۲ تیمار مذکور برای هر یک از ارقام لوبیا دو تیمار شاهد بدون گیاه پوششی با و بدون علف هرز نیز در هر بلوک در نظر گرفته شد. نتایج حاصل از این آزمایش نشان داد که اثر رقم و گیاه پوششی بر تراکم، وزن خشک علف‌های هرز، عملکرد و اجزای عملکرد لوبیا معنی‌دار بود. گیاهان پوششی باعث کاهش تراکم و وزن خشک علف‌های هرز شدند و از این طریق عملکرد دانه را افزایش دادند. رقم گلی که رقمی رونده است، با ایجاد سایه‌اندازی بهتر توانست تا حدودی از خسارت علف‌های هرز بکاهد و به طور معنی‌داری از رقم درخشان عملکرد دانه بیشتری تولید کند. به طور کلی تیمار کشت مخلوط گیاه پوششی چاودار+شبدر و حفظ بقایا با تولید ۳۷۶۴ کیلوگرم در هکتار بهترین تیمار برای تولید دانه لوبیا بود و تیمار گیاه پوششی چاودار و حذف بقایا با ۲۷۳۳ کیلوگرم در هکتار کمترین تاثیر را در کنترل علف‌های هرز و به دنبال آن جبران عملکرد دانه داشت.

کلمات کلیدی: تراکم علف‌های هرز، خاک پوش زنده، رقم گلی، رقم درخشان، زیست توده علف‌های هرز

